STUDY ON THE COUNSELING AND ORIENTATION OF STUDENTS FROM THE POLYTECHNIC UNIVERSITY OF BUCHAREST FOR THE TEACHING PROFESSION

Elena Oliviana Epurescu
Lecturer, PhD., „Politehnica" University of Bucharest

Abstract: Career counseling is an extremely demanding and current issue of education sciences that focuses not only on pursuing a career path by a subject in terms of personality but also by socio-economic conditions and offerings, but especially focuses on maturing the individual in the professional field chosen in order to achieve the performance and the achievement of the specific professional standards. In higher education, the need for counseling presents a reality, but also a necessity. I think a strategy to promote higher education counseling services will have the desired effect if we have the target population (students) at the heart of our concerns.

Keywords: counseling, professionalization, career plan, psycho-pedagogical training, didactic profession.

1. Introducere

Studiul privind nevoile de consiliere ale studenților privind profesia didactică a fost realizat în cadrul modulului psihopedagogic de la Catedra pentru Pregătirea Personalului Didactic, din Universitatea Politehnica București.

Catedra de specialitate oferă studenților pregătire psihopedagogică, metodică și practică în paralel cu pregătirea de specialitate realizată în facultate.

La sfârșitul studiilor, studenților li se eliberează un certificat ce atestă competențele de cadru didactic.

Calificarea de profesor - inginer este asigurată printr-un pachet de discipline prevăzute în planurile de învățământ pentru fiecare facultate.

Direcțiile de investigație sunt multiple și nu se raportează și nu se limitează la copil/adolescent ci și la tânărul student aflat în fața unor multiple oportunități de dezvoltare profesională atât pe termen scurt și lung, menite să satisfacă nevoile tânărului cât mai ales cerințele pieții muncii.

Consilierea pentru cariera didactică a studenților din învățământul tehnic este extrem de sensibilă în sensul că impune compatibilizarea a două domenii divergente și convergente în același timp și îi determină pe specialiștii implicați la măsuri de intervenție corespunzătoare adaptate în funcție de specificul facultății pe care studenții o urmează.

Temele existente în domeniul consilierii carierei privind profesia didactică oferă perspective de analiză pentru un demers investigativ complet.

Premisa la care am plecat a fost impactul pe care tema și acțiunile teoretice și practice în domeniul consilierii și consultanței în carieră a studenților au contribuit și contribuie la alegerea unei profesii didactice.

Din acest motiv, lucrarea își propune să ofere un cadru de analiză a aspectelor esențiale din domeniul consilierii, în contextul sistemului de învățământ românesc.

În acest sens, justificative sunt argumentele aduse în favoarea temei alese. Aceste argumente sunt: tema aleasă este interesantă și are un impact social major; studenții vor să cunoască mai multe despre alternativa ocupării unui loc în învățământ; este un subiect de actualitate; impactul asupra societății suferă datorită unor lacune, probleme perpetuate în

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)

sistemul de învățământ; profesia didactică oferă studenților din învățământul tehnic o alternativă pe piața forței de muncă; anumiți „algoritmi" din cadrul consilierii pentru profesie, în special pentru profesia didactică se pot aplica și în viața socială; consilierea este văzută ca o modalitate de informare, socializare, nu numai ca pe un punct de sprijin, un ajutor; relațiile studenților cu specialiștii din domeniul carierei sunt mai deschise, mai bogate, bazate pe exemplele de viață și de vârstă a fiecărui student/(client); relațiile ce se stabilesc în acordul de consiliere sunt bazate pe respect și încredere reciprocă; nevoile celor consiliați devin recunoscute, acceptate și orientate spre atingerea scopului lor; „cunoaște-te pe tine însuți" este mottoul de la care am pornit această lucrare, numai cunoscându-te vei putea să găsești soluții, răspunsuri și pentru cei din jur.

Printre aspectele majore pe care ne-am centrat atenția menționăm: studiul impactului pe care îl are activitatea de consiliere asupra celor implicați; analiza demersului de consiliere pentru profesia didactică în învățământul profesional tehnic; factorii care contribuie la conturarea unei astfel de opțiuni; perspectiva comparativă inginer-profesor; elaborarea unor planuri de carieră; strategii de optimizare și modernizare în domeniul consultanței pentru profesia didactică.

Obiectivul general este dezvoltarea competențelor didactice și de specialitate pentru pentru viitoarele cadre didactice.

Programul de formare pentru profesia didactică vizează următoarele obiective specifice: identificarea nevoilor de formare a viitoarelor cadre didactice în vederea corelării cu proiectarea și realizarea cursurilor de formare; identificarea relației dintre pregătirea actuală și cerințele viitoare ale activității profesionale; identificarea domeniilor în care respondenții consideră necesară dezvoltarea competențelor; identificarea importanței formării profesiei didactice, ca suport al dezvoltării carierei; identificarea punctelor tari și a punctelor slabe ale modalităților de organizare privind profesia didactică; identificarea nevoilor specifice de formare în domeniul specializării inginerie și în domeniul profesoral pentru învățământul preuniversitar; identificarea motivației pentru alegerea profesiei didactice.

La acest program al modulului psihopedagogic se adaugă și activitățile de consiliere și consultanță privind opțiunea studenților pentru profesia didactică.

În acest sens am elaborat un ghid de bune practici pentru a veni în sprijinul studenților privind orientarea și consilierea pentru profesia didactică.

2. Metodologia cercetării în sfera recrutării studenților din domeniul tehnic pentru profesia didactică.

Sunt prezentate elementele de metodologie care au stat la baza orientării și susținerii cercetării realizate în scopul culegerii, prelucrării datelor necesare și formulării concluziilor legate de tema abordată.

Cercetarea de față are drept scop explicarea, înțelegerea și extinderea cunoașterii personalității studenților, cu impact asupra calității domeniului consilierii și al intervenției calificate asistate spre a asigura orientarea studenților din învățământul tehnic pentru profesia didactică sau pentru alte ocupații sociale, cu finalități formative evidente.

Obiectivele prin care am realizat scopul cercetării noastre sunt:

O1. Identificarea gradului de implicare a studenților în activitățile modulului psihopedagogic;

O2. Precizarea seturilor motivațional-favorizante pentru profesia didactică ale conduitei studenților din domeniul tehnic;

O3. Determinarea satisfacției resimțite de studenții politehniști urmare a parcurgerii cursurilor din cadrul modulului psihopedagogic;

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)

O4. Estimarea utilității consilierii în procesele și deciziile premergătoare în alegerea profesiei didactice;

O5. Identificarea și elaborarea unui profil de competențe și calități ale personalității cadrului didactic care favorizează atingerea eficienței în procesul consilierii;

O6. Realizarea unui instrument/ghid de bune practici, centrat pe dezvoltarea de proiecte personale și competențe specifice valorizării activității de consiliere.

În cercetarea de față au fost luate în considerare mai multe categorii de variabile, după cum urmează: variabile curriculare; variabile referitoare la resursele umane; variabile psihopedagogice; variabile independente; variabile dependente.

Am formulat ipoteze generale și ipoteze specifice, după cum urmează:

I1. Dacă studenții UPB se înscriu, urmează și participă sistematic la activitățile propuse în planul de studii și pregătire psihopedagogică și de consiliere, atunci ne asteptăm ca o bună parte dintre aceștia să se înscrie la concursul de intrare în învățământ și a urma o carieră didactică în domeniu.

I2. Anticipăm și o progresivă conștientizare a corespondenței între calitățile lor ca persoane tinere potrivite pentru a fi formate ca profesioniști; participarea, implicarea, și motivația pe parcursul celor trei ani de pregătire psihopedagogică și de consiliere, pot fi percepute ca posibile condiții, soluții de intrare pe piața muncii din România sau alte țări din UE.

I3. În ce măsură valorile motivaționale ale studiului universitar-profesional-științific și psihopedagogic corelează, susțin sau reduc din gradul de satisfacție a studenților, cu privire la așteptările lor personale, potrivit rezultatelor vieții și stilului universitar.

I4. Ca așteptare concluzivă formulăm și ideea unor posibile corelații între performanțele universitare generale și anticipările reușitei opțiunii de a intra în rândurile personalului didactic din școala din România, potrivit și cu standardele acestei profesii, în special pe dimensiunea asociată cu competențele verbale și de comunicare.

I5. În ce măsură proveniența studenților dintr-o familie de cadre didactice joacă un rol stimulativ pentru decizia de a urma cursurile de pregătire psihopedagogică, iar consecința ar putea fi opțiunea personală pentru o carieră didactică.

Grupul țintă al cercetării de față se referă la studenții din anii de debut și terminali ai facultății din învățământul tehnic superior din București.

În cele ce urmează vom prezenta câteva dintre metodele pe care le considerăm semnificative pentru cercetarea noastră.

Am argumentat utilitatea demersului investigativ, iar itemii care au stat la baza realizării chestionarului, interviului nondirectiv, anchetei pe bază de opinie au fost: gradul de implicare a studenților în activitățile modulului psihopedagogic, motivația pentru o profesie didactică, satisfacția resimțită de studenți prin parcurgerea cursurilor din cadrul modulului, opiniile studenților privind profesia de cadru didactic, utilitatea consilierii în alegerea carierei didactice, rolul competenței nonverbale în decizia pentru cariera didactică.

În cercetarea de față am elaborat un chestionar ce a avut ca punct de pornire opiniile studenților privind profesia didactică.

În cadrul anchetei pe bază de opinie, am utilizat acest instrument, specific cercetărilor cantitative, deoarece, într-un timp scurt, multe date pot fi măsurate, cuantificate și raportate la o medie statistic determinată.

Am utilizat interviul nondirectiv, cu scopul de a recolta date, scopul interviului nondirectiv este nu numai rezolvarea problemei clientului, ci și emoțiile acestuia care îi permit să depășească obstacolele viitoare și să-și rezolve problemele nou apărute.

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)

Pentru a surprinde impactul pe care activitatea de consiliere, respectiv de consultanță în carieră îl are asupra actorilor educaționali, am utilizat o serie de metode cantitative și calitative, precum și metode de evaluare și metode statistice.

Din multitudinea metodelor de evaluare am sintetizat ca fiind edificatoare pentru cercetarea noastră portofoliul beneficiarului implicat în consiliere.

Acesta cuprinde „produsele" subiecților, dar și progresul înregistrat de la o etapă la alta, constituie un proces de analiză atentă a datelor obținute pe numeroase căi și pe o perioadă relativ mai mare de timp.

Examinăm aici, doar metodele statistice mai complexe și nu pe cele clasice, cunoscute de prelucrare a datelor: analiza corelațională, testul T de semnificație, testul Chi-square (h^2), coeficientul de consistență internă Cronbach-Alfa, analiza nivelară.

3. Rezultatele obținute în urma cercetării privind stadiul actual al consilierii și orientării studenților din învățământul tehnic pentru profesia didactică.

Demersul nostru investigativ privind consilierea pentru activitatea didactică a studenților din domeniul tehnic s-a axat în principal pe câteva axe fundamentale: consilierea pentru carieră - paradigmă în cercetarea empirică; motivația pozitivă față de pregătirea psihopedagogică; satisfacția studenților; cariera/profesia didactică și nevoia de consiliere; rolul central al competenței verbale; diferențieri calitative sintetice evaluate în raport de genul respondenților; gradul de implicare personală în modulul psihopedagogic; date comparative în raport de vârsta subiecților; diferențe comportamentale și de opinie în raport de anii de studii; diferențele valorice ale variabilelor în raport de specificul facultății; rezultatele interviului nondirectiv; elementele calitative semnificative privind formarea pentru profesia didactică; rezultatele anchetei pe bază de opinie; percepții personalizate privind hobby-urile studenților.

Chestionarul

- din această analiză remarcăm un aspect important pentru consilierea privind cariera didactică și anume că plăcerea pentru parcurgerea unui modul psihopedagogic și exercitarea carierei didactice este condiționată de specificul activităților de bază din facultățile pe care acestia le parcurg, de stilul de predare-învățare regăsit la cadrele didactice care predau aceste activități și de rolul social pe care-l are cadrul didactic în viziunea absolvenților facultăților lor;
- cadrele didactice care predau în cadrul modulului psihopedagogic modelează comportamentele subiecților și formează atitudini specifice activităților didactice diferențiate însă de profilul și modelul parental de cadrul didactic existent în familia de bază.

Interviul nondirectiv

- remarcăm încă de la început că pe prima poziție în ierarhia punctelor slabe o reprezintă evaluarea de suprafață, superficială a studenților;
- aceasta este urmată de mentalitatea învechită (stilul de predare-învățare, viziunea predării), dar și de nepăsare;
- ulterior sunt evidențiate ca puncte slabe din partea studenților următoarele:nivelul de remunerare,impulsivitatea cadrelor didactice, sistemul de dezorganizare, programul încărcat, stilul incoerent, nesepararea vieții personale de cea profesională;
- toate aceste elemente se constituie ca direcții de intervenție pentru consilierul privind cariera didactică, pentru formarea conduitelor de topy-ing pe de-o parte , iar pe de altă parte de găsire a unor strategii de ameliorare a calității

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)

climatului socio-afectiv din clasă, de îmbunătățire a managementului clasei de elevi.

Ancheta pe bază de opinie

- imaginea despre profesia didactică unii studenți se raportează clar la cunoștințele transmise, alții la atingerea obiectivelor;
- utilitatea consilierii pentru opțiunea didactică- remarcăm de la început faptul că subiecții noștri beneficiază de servicii privind consilierea pentru cariera didactică;
- gradul de implicare al studenților în activitățile din cadrul modulului psihopedagogic, observăm că studenții investigați de noi se implică în activitățile desfășurate în cadrul modulului psihopedagogic în mare parte;
- satisfacția muncii, plăcerea profesării meseriei există;
- recompensa financiară a personalului didactic subiecții noștri evidențiază limitele afirmării personale prin prisma personalității de dezvoltare multiplă a cadrului didactic ca urmare a resurselor financiare limitate;
- deși sunt recunoscute aceste limite, subiecții noștri, prin răspunsurile elaborate, validează o teorie în domeniul dezvoltării profesionale: recunoașterea eforturilor depuse este superioară în plan motivațional recompensării financiare.

4. Concluzii

Ne așteptăm ca atuurile programelor de consiliere/consultanță în carieră derivate din elaborarea acestora în baza unei analize pertinente de nevoi, respectând criteriile logice și psihologice a conținuturilor și strategiilor de intervenții utilizate, vor conduce la următoarele rezultate:

- creșterea calității programelor în domeniul consultanței pentru profesia didactică prin utilizarea de metode și mijloace moderne;
- dezvoltarea competențelor necesare unui viitor cadru didactic și corelarea lor cu diferite domenii și politici educaționale europene în raport cu nevoile și cerințele de pe piața muncii;
- creșterea gradului de conștientizare a viitoarelor cadre didactice asupra importanței proiectelor și programelor de formare pentru profesia didactică;
- sporirea ratei de acces la sursele de informare/dezvoltare în carieră prin desfășurarea de acțiuni de consiliere/consultanță de calitate superioară;
- scăderea ratei de renunțare/părăsire a sistemului de învățământ datorate noilor perspective oferite de derularea de planuri și programe de consultant în alegerea carierei didactice;
- satifacția resimțită de studenții facultății tehnice prin parcurgerea cursurilor din cadrul modulului psihopedagogic dar și prin activități de consultanță și consiliere;
- dezvoltarea unui culturi a responsabilității privind statutul de cadru didactic (satisfacția personală a muncii, satisfacția muncii de profesor, calități, punctele tari/slabe ale carierei didactice);
- elaborarea unui ghid de bune practici pentru a veni în sprijinul strudenților în alegerea profesiei didactice.

Ca orice altă investigație și acest studiu are câteva limite:

- prima limită este legată de eșantionul reprezentativ numai pentru UPB, nu și pentru celelalte universități din țară;

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)

- cea de-a doua limită o constituie alegerea studenților înscriși la modulul de specialitate din cadrul universității tehnice pentru a putea contribui la o mai profundă înțelegere a modului în care impactul de interese se desfășoară asupra carierei didactice.

Prin urmare, rezultatele vor indica dacă interesele vocaționale sunt sau nu sunt mai distincte la femei sau bărbați.

La acestea se adaugă și câteva obstacole:

- atitudinea și comportamentul negativ al beneficiarilor;
- lipsa mijloacelor materiale necesare;
- management ineficient;
- lipsa de interes pentru consiliere și consultanță în carieră chiar și din partea consilierului;
- lipsa unei baterii de teste specifice orientării profesionale;
- lipsa modalităților de atragere a fondurilor extrabugetare;
- neimplicarea mass-media;
- număr redus de publicații specifice;
- lipsa de interes a reprezentanților instituțiilor abilitate;
- lipsa unei certificări în domeniul consultanței în carieră.

În rezumat, lucrarea de față deschide noi căi, generează noi provocări semnificative asupra consilierii, în general, și, în special, pentru profesia didactică, propune modalități și strategii pentru gestionarea unor situații practice.

Lucrarea își demonstrează utilitatea practică satisfăcând nevoia de informare în domeniul consilierii și consultanței pentru profesia didactică, oferind, totodată, deschideri spre managementul de proiect în consiliere și orientare în domeniul învățământului.

BIBLIOGRAPHY

1. Chelcea, S. (2004). Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative. București: Editura Economică.
2. Gliga, L. (2002). Standardele profesionale pentru profesia didactică. Sibiu: POLSIB SA Sibiu.
3. Mitrofan, N. (1998). Aptitudinea pedagogică. Bucureşti: Editura Academiei.

BDD-A28276 © 2018 Arhipelag XXI Press
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 18:33:58 UTC)